

Verzorging van de nefrostomiekatheter

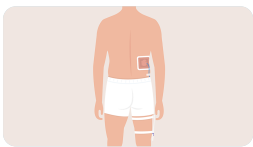
Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's

Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.

Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Verzorging van de nefrostomiekatheter

Nefrostomiekatheter

U heeft een nefrostomiekatheter. Dit wordt ook wel een nierdrain of een nefrodrain genoemd.

Een nefrostomiekatheter is een slangetje dat in uw nier wordt geplaatst. Het slangetje komt door de zij naar buiten. Door het slangetje kan uw urine via de nier direct wegstromen. Het is belangrijk dat de nefrostomiekatheter op zijn plek blijft zitten.

Hier leggen wij u uit hoe u de nefrostomiekatheter kunt verzorgen.

Soorten drains

Er zijn twee soorten drains:

- Pigtail
- Ballondrain

Beide drains mogen 3 maanden inblijven. Als deze drains voor langere tijd in moeten blijven dan worden deze eventueel poliklinisch op de poli urologie vervangen. De Pigtail heeft een verbindingsslang en wordt elke 6 weken verschoond door de thuiszorgmedewerker of naasten. De ballondrain heeft geen verbindingsslang.

Hoe verzorg ik de nefrostomiekatheter?

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

U heeft een nefrostomiekatheter.

Een nefrostomiekatheter is een slangetje dat in uw nier wordt gebracht.

Het slangetje komt bij uw onderrug naar buiten.

Via het slangetje kan uw urine direct uit de nier in een urine opvang zak stromen.

Het is belangrijk dat de nefrostomiekatheter op zijn plek blijft zitten.

Als de katheter uit de nier valt...

...of als er een knik in het slangetje zit...

...kan de urine niet naar buiten stromen.

Hierdoor gaat uw nier minder goed werken.

U kunt dan ziek worden of ontstekingen krijgen.

Om ervoor te zorgen dat de katheter blijft zitten...

...is het belangrijk dat de katheter nergens achter blijft haken...

...en er nooit aangetrokken wordt.

Plak daarom altijd de slang op meerdere plekken op uw lichaam vast.

Let extra op tijdens het omkleden...

...het douchen of als u naar het toilet gaat.

Is de nefrostomiekatheter toch uit uw nier geschoven?

Lekt de katheter?

Of heeft u pijnklachten doordat de katheter niet op zijn plek blijft zitten?

Neem dan zo snel mogelijk contact op met uw zorgverlener.

De nefrostomiepleister

De nefrostomiepleister is de pleister op de plek waar de katheter uit het lichaam komt. Deze pleister moet één keer per 2 weken verwisseld worden. U doet dit niet zelf.

Het bovenverband wordt 2 tot 3 keer per week verschoond. Zo is er een goede controle op de insteekopening. Een thuiszorgmedewerker of een naaste doet dit voor u. De thuiszorgmedewerker of naaste heeft hierover een uitleg gehad.

Er zijn meer soorten pleisters dan in het filmpje worden getoond. De verpleegkundig consulent urologie kijkt mee welke pleister voor u geschikt is.

De fixatiepleisters

Fixatiepleisters zorgen ervoor dat de katheterslang dicht tegen uw lichaam is geplakt. Vaak zijn dit meerdere pleisters op verschillende plekken. Meestal zit er nog een verbindingsslang tussen de drain en de dagzak. Deze zal meer richting de buik geplakt worden. Zo komen er minder knikken in de slang.

Controleer iedere dag of de pleisters goed vast zitten. U mag deze pleisters zelf vervangen.

Startpakket

Als de nefrostomiekatheter is geplaatst, krijgt u van het ziekenhuis een startpakket. Hierin zit materiaal voor de eerste weken. Bewaar dit materiaal in een afgesloten kast of doos.

Zijn de materialen bijna op? Bestel dan nieuw materiaal bij de medisch specialzaak. Het ziekenhuis regelt hiervoor de machtiging. De instructieverpleegkundige zal uitleg geven over het startpakket op de afdeling.

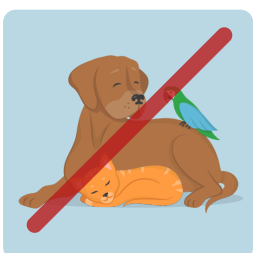
Heeft u geen startpakket gekregen? Neem dan contact op met de polikliniek urologie.

Handen wassen

Hygiëne is belangrijk bij een goede verzorging van de nefrostomiekatheter. Zorg tijdens de verzorging dat uw omgeving schoon is. Het is belangrijk dat u en degene die uw nefrostomiekatheter verzorgt goed de handen wast met zeep.

Huisdieren

Laat geen huisdieren in de buurt wanneer u de wond verzorgt.

Douchen

Douchen met de katheter is geen probleem, maar houdt u er rekening mee dat de pleister dan nat wordt. Wij adviseren u daarom om te douchen op de dag van het verwisselen van de pleister. Wilt u toch vaker douchen? Dek dan de pleister af.

In het water

De nefrostomiekatheter mag niet te nat worden. Ga daarom niet in bad of zwemmen.

De dagzak

De urineopvangzak vangt urine op. Overdag gebruikt u de dagzak. Hier leggen wij uit hoe de dagzak werkt.

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

Uit de katheter stroomt urine.

Een urine opvangzak vangt uw urine op.

Overdag gebruikt u een dagzak.

Op de zak zit een aansluitstuk met een beschermdop.

Haal eerst de beschermdop van het aansluitstuk af.

Maak de dagzak vast aan de katheter.

Maak de zak daarna vast aan uw been met een band of een kous.

Onderaan de zak zit een kraantje.

Plaats op het kraantje de beschermdop van het aansluitstuk.

Dit zorgt ervoor dat het kraantje niet kan druppelen.

Als de zak vol is, leegt u de zak in het toilet.

U maakt dan eerst de zak aan de onderkant los.
Daarna verwijdert u de beschermdop en draait u het kraantje open.
De zak draagt u onder uw kleding.

Legen in het toilet

Leeg de dagzak regelmatig in het toilet. Zo voorkomt u dat de zak te vol zit. Doe dit ongeveer iedere vier uur.

Drink genoeg

Zorg dat u iedere dag genoeg drinkt. Drink minimaal 2 liter.

Draag wijde kleding

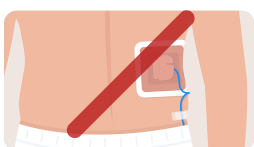
Draag wijde kleding. Zo zorgt u dat de urine altijd kan blijven stromen. Strakke kleding kan ervoor zorgen dat de slangen worden dichtgedrukt. Hierdoor kan de urine niet stromen.

Lager dan de blaas ophangen

Hang de opvangzak altijd lager dan uw blaas, het liefst op uw onderbeen. Zo voorkomt u namelijk dat de slang af knikt.

Voorkom een knik in de slang

Zorg dat er nooit een knik in de katheterslang zit. Als er een knik in de slang zit, dan kan de urine niet doorstromen.

Strakgetrokken slang

Zorg ervoor dat de slang van de katheter nooit strakgetrokken is.

Dagzak verwisselen

Gebruik de dag zak één week. Gebruik daarna een nieuwe zak.

De nachtzak

De urineopvangzak vangt urine op. In de nacht gebruikt u de nachtzak. Hier leggen wij uit hoe de nachtzak werkt.

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

Uit de katheter stroomt urine.

Een urineopvangzak vangt uw urine op.

In de nacht gebruikt u een grote katheterzak.

Dit is de nachtzak.

In de nachtzak kan meer urine.

Hierdoor kunt u de hele nacht doorslapen.

Bij de nachtzak krijgt u ook een bedhouder.

Hang met behulp van de bedhouder de nachtzak aan de zijkant van uw bed.

Klik vervolgens de slang van de nachtzak vast tussen de twee pinnetjes op de bedhouder.

Haal het dopje van het aansluitstuk af.

Maak het aansluitstuk van de nachtzak vast aan de dagzak.

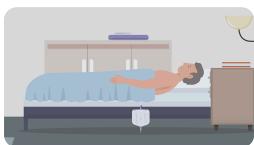
Zet het kraantje van de dagzak open en zorg dat het kraantje van de nachtzak gesloten is.
Doe vervolgens de banden van de dagzak af en leg de dagzak naast u neer.
Daarna kunt u gaan slapen.
Wanneer u wakker wordt, sluit u het kraantje van de dagzak.
Vervolgens maakt u de nachtzak los.
Leeg vervolgens de nachtzak in het toilet.
Spoel als laatste de zak om onder de kraan.

Leg de nachtzak lager dan uzelf

Let op: Leg de nachtzak altijd lager dan uzelf. Leg de nachtzak dus nooit naast u in bed.

Nachtzak aan het bed

U krijgt een bedhouder van de zorgverlener. Hieraan kan de nachtzak hangen. Kan de bedhouder niet aan het bed hangen? Leg de nachtzak dan op de grond of in een emmer.

Nachtzak ompoelen

Leeg de nachtzak in het toilet. Spoel daarna de nachtzak om onder de kraan. Leg de nachtzak te drogen als deze nat is geworden aan de buitenkant.

Nachtzak verwisselen

Gebruik de nachtzak een week. Gebruik daarna een nieuwe nachtzak.

Contact

Neem contact op

Neem dezelfde dag contact op met uw thuiszorgmedewerker of zo nodig met de zorgverlener in het ziekenhuis als:

- U pijn in het gebied van de nier heeft;
- U al 8 uur geen urine in de urineopvangzak heeft opgevangen;
- De katheter uit de nier schuift. Verschuift de drain iets dan is dat geen probleem. Zolang de drain nog afloopt. Is dat niet en krijgt u meer pijn neem dan meteen contact op;
- Er veel urine langs de insteekopening lekt en er bijna geen urine in de opvangzak komt;
- U bloed bij de urine heeft.
- Als de urine niet meer uit de opvangzak komt door een verstopping.
- Als u koorts heeft (hoger dan 38,5 °C of koude rillingen).

Contactgegevens

Neem bij klachten **eerst** contact op met uw thuiszorgmedewerker. Of zo nodig met de zorgverlener polikliniek ziekenhuis.

De polikliniek urologie is telefonisch bereikbaar op: 088 – 70 68 272. Kijk op de website voor de actuele bereikbaarheid van de polikliniek. [Urologie | Bravis](https://bravis.iprova.nl/Management/HyperlinkLoader.aspx?HyperlinkID=24c9cb4b-0eb8-4fac-88d6-34ddb150551b)
(<https://bravis.iprova.nl/Management/HyperlinkLoader.aspx?HyperlinkID=24c9cb4b-0eb8-4fac-88d6-34ddb150551b>)

Heeft u hulp nodig in het weekend ? Neem dan contact op met de eerste hulp in het ziekenhuis. (niet de huisartsenpost !!!) Bravis locatie Roosendaal: 088 – 70 68 889. Bravis locatie Bergen op Zoom: 088 – 70 67 302.